

IQTISODIY FANLARNI O'QITISHDA YANGI XORIJIY TAJRIBALARDAN FOYDALANISH

Sodiqova Munavvara Idillojevna
Osiyo xalqaro universiteti magistranti

Annotatsiya: Ushbu maqolada iqtisodiy fanlarni o'qitishda xorijiy tajribalarga asoslangan metodikalar keltirib o'tilgan bugungi kunda mamlakatimizda oliy ta'limga qaratilgan yuksak etibor tufayli OTMLlarda ta'lim sifatiga jiddiy yondoshilgani, ayniqsa iqtisodiy fanlarni o'qitishda talabalarni yanada qiziqtirish maqsadida xorijiy tajribalardan foydalanish imkoniyatlari ko'rsatilgan. oliy ta'lim muassasalarida iqtisodiy fanlarni o'qitish metodikasi bayon etilgan.

Kalit so'zlar: Metod, innovatsiya, texnologiya, kreativlik, tajriba, malaka, ko'nikma.

Iqtisodiy fanlarni o'qitish metodikasi iqtisodiy fanlarni o'qitishning o'zaro bog'liq vositalari, usullari, shakllari majmuini o'rganadi. Ushbu texnikani nima bilan ajratib turadi? Aynan o'rganish jamiyatning iqtisodiy hayoti bilan chambarchas bog'liqdir.

Yaxshi tayyorlangan va tashkil etilgan ma'ruza mantiqni ochib beradi turli g'oyalar o'rtasidagi bog'liqlik, muqobil nuqtai nazarlarni aks ettiradi; faktlarning barcha tushuntirishlarini, xulosalarning ishonchliligiga shubhalarni ko'rib chiqadi. Ushbu ma'ruza keyingi o'rganishga undaydi. Talabalar g'oya va g'oyalarni mustaqil ravishda shakllantiradilar, asoslaydilar va ifodalaydilar, lekin ularni tayyor shaklda o'qituvchidan olmaydilar. Iqtisodiyotni o'qitishning ajralmas usuli tadqiqotdir. Talaba iqtisodiy materialni tahlil qilish, sintez qilish, umumlashtirish yordamida etakchi tushuncha va g'oyalarni mustaqil ravishda idrok etadi, usullar, echimlar, g'oyalar haqida qimmatli fikrlarni rivojlantiradi.

Tadqiqot ob'ekti va predmetining o'ziga xos xususiyatlariga muvofiq "hamma va hamma narsa"ni o'rgatuvchi umumiy didaktika va xususiy didaktikani farqlang didaktika, ya'ni ma'lum fanlar yoki ma'lum turdagi ta'lim muassasalarida o'qitish nazariyasi. Umumiy didaktika o'ziga xoslikni ta'minlaydigan alohida didaktikaning rivojlanishini kontseptual jihatdan belgilaydi asosiy, asosiy xususiyatlar va xususiyatlarni aniqlash uchun material ta'lim jarayoni.

Metodologiyaning eng muhim xususiyati statistik ma'lumotlardan keng foydalanishdir. Faktlar va raqamlar buni ko'rsatmaydi faqat iqtisodiy jarayonlar va hodisalarning ayrim jihatlari, balki davlat iqtisodiyotini bir butun sifatida

ko'rsatish. Biroq, eslash kerak faktlar aloqadan "uzilmasligi" kerak, iqtisodiy hayot hodisalari yig'indisidan ajratilgan holda taqdim etilishi; tasodifiy bo'lishi kerak. Aks holda, ular talabalarga noto'g'ri ma'lumot berishlari, ularning ob'ektivligiga shubha tug'dirishlari mumkin. Statistika ma'lumotlardan tizimli foydalanish kerak. alohida e'tibor va munosabat salbiy faktlarni talab qiladi.

O'rganish - bu pedagogik o'zaro ta'sir talaba va o'qituvchi, bu davrda o'quvchining shaxsiy fazilatlari rivojlanadi. Ta'lim jarayonida talaba bilim oladi atrofda dunyo ob'ektlari va ob'ektlari haqida, sub'ektiv ravishda yaratadi yangi yoki ob'ektiv yangi mahsulot. Uning faoliyati reproduktiv va ishlab chiqarish darajasida amalga oshiriladi. Talabalar ushbu turdagi o'quv faoliyatini amalga oshirganda, tegishli shaxsiy xususiyatlar namoyon bo'ladi. Kognitivni ajrating talabaning (kognitiv), ijodiy (ijodiy) va tashkilotchilik fazilatlari. Keling, ushbu fazilatlarni ko'rib chiqaylik.

Tegishli o'qitish usullari qo'llanilsa, o'quv maqsadlariga muvaffaqiyatli va oqilona erishiladi.

O'qitish usuli - bu o'qituvchi va talabaning ta'limga erishishga qaratilgan birgalikdagi faoliyati usuli

maqsadlar. Usulning ajralmas qismi - qabul qilish. Shaxsiy fokuslar mumkin turli xil o'qitish usullarining bir qismi bo'lish.

O'qitish usullarini tizimlashtirish har xil bo'ladi

belgilar. Masalan, bilimlarni uzatish manbasiga ko'ra quyidagilar mavjud:

- 1) og'zaki usullar (hikoya, tushuntirish, suhbat, muhokama);
- 2) vizual usullar (plakatlar, jadvallar, rasmlar, maketlar, xaritalar, tajriba namoyishi, teleko'rsatuvlar yordamida materialni illyustratsiya qilish,
- 3) kompyuter dasturlari);
- 4) amaliy usullar: mashqlar, laboratoriya ishi, didaktik o'yinlar.

O'qitish metodikasi o'quv predmeti sifatida bo'lg'usi pedagogga quyidagini tushuntirishi kerak. qanday va nimaga o'qitish, qanday ketma-ketlikda va nimaga endi shunday o'qitiladi, boshqacha emas. U nafaqat metodlarning bilim ta'lim mazmunini, o'qitilayotgan fanlar majmuasini o'z ichiga oladi.

Maxsus fanlar o'qitish metodikasi fanida talabalarga mutaxassislik fanlarini ishlab chiqarishiga tadbiiq etilgan hisob o'quvchilarga o'qitish metodlarini o'rgatishdan iborat. O'quv jarayonida tarbiyaviy ishlarni olib borish, mutaxassislikka bo'lgan qiziqishlarini shakllantirish va qobiliyatlarini rivojlantirish, o'quv dasturlari hamda hujjatlarini to'g'ri yuritish kabi muammolarni yechishga yordam beradi.

O`qitish metodikasi fani asosan pedagogika, psixologiya fiziologiyal va mutaxassislik fanlari bilan bo`g`lik holda o`qitiladi.

Dars deganda o`qituvchning o`quv guruxiga uyushgan tayyorgarlik darajasi bir xil, tarkibi o`zgarmas o`quvchilar bilan mashg`ulot o`tkazishi tushuniladi. Har bir dars o`quv jaryonining bir qismi hamda bilim, ko`nikma va malakalarni egallashning bir butun mantiqiy yakunlangan bosqichidir.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. A.M.Jumanov, F.A.Alimova, G`.M.Ochilov, O.K.Ergashev
Mutaxassislik fanlarni o`qitish metodikasi. O`quv qo`llanma.
Toshkent – 2020-y.
2. Golish. "Ta`limning faol usullari: mazmuni, tanlash, amalga oshirish". T.O`rta maxsus kasb-hunari ta`lim markazi. 2001 - y.
3. R.J.Ishmuxammedov "Innovatsion texnologiyalar yordamida ta`lim samaradorligini oshirish yo`llari". T.TDPU. 2004 y.
4. Raymond Chang. General Chemistry: The Essential Concepts. McGrawHill Education; Enland. -2013- y.
5. 7. Paula Yurkanis Bruice, ORGANIK CHEMISTRY, New York, USA, 2016 - y.

